

merx

Vestnik

LETO V. ŠT. 4 + APRIL 1968

GLASILO KOLEKTIVA

Razširiti moramo maloprodajno mrežo

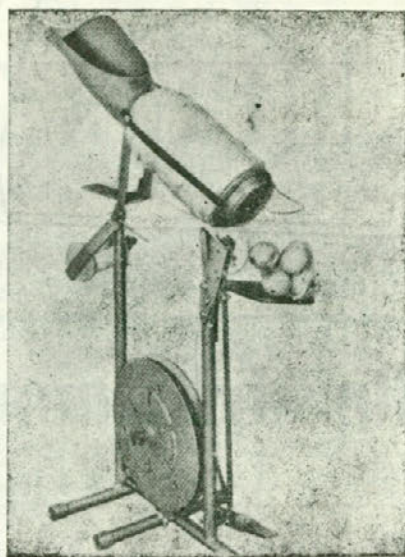
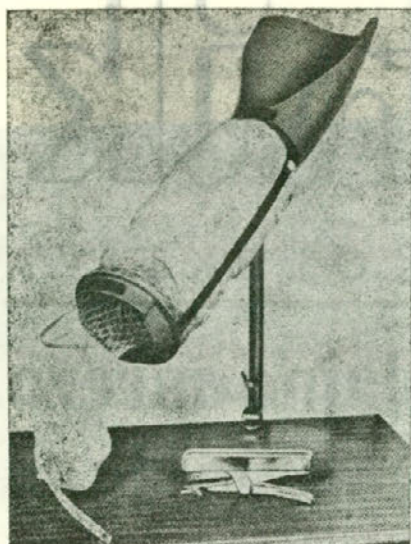

V marketih je še posebej paziti na estetsko opremljenost police

Težnje po stalni rasti in krepitvi maloprodaje zasledujemo načrtno in premišljeno že nekaj let; v sedanjem obdobju pa je postalo to vprašanje sprično odločnih zahtev naših kupcev ter uspešnih integracij s podjetji istih oz. sorodnih gospodarskih panog še aktualnejše. S stalno in progresivno ekspanzijo podjetja je nujno upoštevati resne potrebe po aдекватni širitvi maloprodajne mreže, ki bo v prvi vrsti zmožna v celoti zadostiti željam potrošnikov, ssekundarno pa bo šele primerno pojačana maloprodaja zadovoljivo opravičila obstoj grosističnih enot podjetja, preko katerih se bodo lahko oskrbovale prodajalne. Izločena skladišča v Slovenjgradcu, Krškem in Brežicah bodo s primerno izboljšanim asortimanom lahko uspešneje in bolj popolno izkoristila svoje kapacitete, s čemer bodo odpadle različne težave, s katerimi so se borila v minulih obdobjih in ki jih tudi še danes ovirajo pri doseganju zaželenih poslovnih uspehov.

Zanimiva je primerjava med sektorji glede doseženega prometa na zaposlenega v letu 1967. Prednjači sektor II Celje, z minimalno razliko mu sledi sektor I Celje, nato pa sektor Laško in Vojnik. Iz opisanih pokazateljev je zaključiti, da bo potreben promet na delavca v maloprodaji sorazmerno z zahtevami prodajnih področij v nekaterih sektorjih dvigniti više, v drugih zopet nekoliko manj. Z novogradnjami in adaptacijami ter s primerno modernizacijo poslovanja je vsekakor upravičeno planirati višji promet v vseh sektorjih brez izjeme. Dasiravno je kupna moč potrošnikov v sedanjem reformnem obdobju v stagnaciji, ne smemo dopustiti, da bi v trgovinah živilske stroke poslovni uspehi upadali. Živežno blago v pestrem asortimanu je in bo vedno interesantno za potrošnika, zato so namigovanja na vsakršno skepso neutemeljena. Sicer pa je enako nepotreben strah pred stagnacijo v prodajalnah z blagom iz tekstilne in tehnične stroke. Tu moramo le vedeti, kaj bomo naročali ter kako bomo prodajali, da ne bo prišlo do kopičenja zalog.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Tako izgleda strojček za polnjenje sadja. Praktičen je in sodoben.

Vprašanje prekomernih blagovnih zalog je poglavje zase, na zasedanjih samoupravnih organov, na strokovnem kolegiju. Na poslovodskih in komercialnih sestankih je vseskozi obravnavana problematika s področja odvečne založenosti nekaterih prodajalen, zlasti tistih s tekstilom, železnino in tehnično robo. Različni ukrepi so sicer že v znatni meri pripomogli k izboljšanju dejanskega stanja, ki pa še ni zadovoljivo. Karakteristični sta zlasti poslovalnici »Pri cinkarni« in »Plavž« v Štorah, kjer prodaja slabi, konfekcijske zaloge oz. železninarsko blago pa je še v večjih količinah nakopičeno v enotah. Oživitev tkzv. mrtvega kapitala bo možna spričo današnjih tržnih pogojev le z energičnimi in precej bolečimi ukrepi v smeri občutnih znižanj cenam blaga, ki se slabo oz. počasi obrača. Da v bodoče ne bo več takih in podobnih primerov, je posvečati kar najbolj tankočutno skrb pravilnemu naročanju blaga.

M. J.

Neustrezno zloženo blago...

KAVA — prijetno poživilo

(Nadaljevanje iz 1. št.)

Mešanica kave

Glede na to, da ima vsaka kava značilne posebnosti in da se le te zelo razlikujejo druga od druge, po vrstah kave, je treba te posebnosti kombinirati. Kakor so brazilске kave npr. močno aromatične, pa nekatere druge azijsko afriške, nimajo tega svojstva ali pa imajo specifično blag vonj in slabo aromo ter mnogo kofeina.

S pripravljanjem mešanic pa dobimo kave z zelo ugodnimi svojstvi,

aromo, okusom in podobno. Danes v svetu kakor tudi pri nas proizvajajo vedno več in tudi uživajo vedno več kave kot uspele mešanice dveh ali več vrst kave z različnimi svojstvi.

V prometu se javlja kot mešanica pražene kave in kot mešanica pražene zmlate kave. Mešanice surove kave ni dovoljeno sestavljati zato, ker se posamezne vrste kate zelo različno spreminjajo med praženjem. Ene zahtevajo višjo temperaturo praženja, druge pa že, oglejmo pri istih temperaturah. Če bi

pražili mešanico surove kave, bi dobili kavo z osmojenim in s premalo praženim zrnjem. To bi zelo slabo vplivalo na kakovost in svojstva pijače, ki se pripravlja iz take kave. Razen tega je zaradi varstva potrošnikov pred zlorabo prepovedano vsako mešanje surove kave, ki jo je dovoljeno prodajati samo pod označbo določene vrste in kakovosti kave.

Praženje kave in mešanje raznih vrst pražene kave z različno vsebino eteričnih olj, kofeina, itd. zaradi izboljševanja okusa je zelo de-

(Nadaljevanje na 3. strani)

KAVA — prijetno poživilo

likatno delo, ki zahteva ne samo strokovno znanje, ampak tudi ustrezno tehnološko opremo. Vsaka napaka bistveno zmanjšuje kakovost kave in utegne imeti za potrošnika tudi neposredno izgubo (npr. zoglenitev kave). Pravilnik ne določa pogojev za opremljenost pogona za prazne kave. Posredno pa ureja tudi to vprašanje, ker po določbi 20. člena ne sme imeti prazna kava več kot 2 % prepraženih (zoglenelih) zrn.

Ker se kava zelo razlikuje po kakovosti pa tudi po ceni, ima pravilnik razne določbe zaradi varstva potrošnika in zaradi splošnega zavarovanja ustrezne kakovosti kavine mešanice.

Po določbi 25. čl. sme z imenom »kavina mešanica« v promet mešanica največ 4 raznih vrst pražene kave brez kakršnih koli drugih dodatkov. Mešanica se sestavlja s praženo kavo, nikakor ne s surovo kavo. Določba, da se smejo uporabiti največ štiri vrste kave, je brez pomena, v kolikor se pojavi uspešnejša kombinacija z več kot štirimi vrstami kave. Dolej pa ni bilo takega primera in se smatra v tehnologiji, da dvojce do troje vrst kave uspešno predstavlja kakovostno mešanico.

Pravilnik določa, da sme v promet mešanica kave z imenom vrste (npr. mešanica Santos), če vsebuje kavina mešanica najmanj 60 % določene vrste kave.

Gospodarske organizacije, ki dajejo v promet mešanico kave, morajo v posebni knjigi imeti evidenco o pripravljani mešanici. Iz te knjige mora biti razvidno, katere količine kave in katere vrste se jemljejo za posamezne mešanice. Ta določba ima namen omogočiti uspešno nadzorstvo sestava kavine mešanice, ki jo posamezni proizvajalci dajejo v promet pod različnimi trgovskimi imeni. Razume se, da ta način obvezne evidence lahko pomaga pri nadzorstvu, če se le-to opravi v proizvodni organizaciji. Knjigo o mešanju kave je treba voditi tako, da je iz nje razvidno za vsako partijo pripravljene mešanice, koliko je bilo primešano posameznih vrst kave.

Zaradi zaščite potrošnika in bolj uspešnega prometa kavine mešanice določa pravilnik, da sme kavina mešanica v promet samo v izvirnem pakiranju. Razen tega določa 25. čl. pravilnika, da morajo biti črke označbe »mešanica« enako velike in enakega tipa kot pri besedilu imena oziroma trgovskega imena kave, razen tega mora biti na pakiranju označeno tudi ime onega, ki je pripravil mešanico, oziroma ki jo je pakiral, dalje neto teža, datum prazjenja in podatek v odstotkih o količini posamezne vrste kave, ki sestavljajo mešanico (npr. Robusta 40 %, Harrar 40 %, Santos 20 %). Vsekakor mora biti v največji meri

zastopana mešanica ona kava, ki je označena na prvem mestu.

Pri pakiranju mešanice, ki vsebuje najmanj 60 % iste vrste kave in se v prometu imenuje po tej vrsti kave (npr. mešanica Robusta), ni treba označiti sestava mešanica v odstavkih niti ni treba navesti, katere so druge vrste kave v mešanici.

Prvotno je pravilnik zahteval, da mora vsebovati deklaracija za vsako mešanico kave tudi podatek v odstotkih o količini posamezne vrste kave, ki sestavljajo mešanico. Ker pa se je štel, da je potrošnik dovolj zavarovan, če je na deklaraciji navedena vrsta mešanice kave, z več kot 60 % iste vrste, če je torej navedena vrsta kave, ki v pretežni večini prevladuje v mešanici, so ustrezno spremenili pravilnik. To so storili tudi zato, ker še naprej velja obveznost vodenja knjige za kavino mešanico in drugo dokumentacijo, tako da morejo nadzorni organi vsak trenutek preveriti sestav vsake partije pripravljene mešanice.

Glazirana kava

Ker so aromatične snovi kave zelo hlapljive, se poleg ustreznega embalaranja vrši tudi glaziranje kave. Takšno možnost daje pravilnik.

Po določbi 21. čl. je dovoljeno praženo kavo glazirati s sladkorjem, škrobnim sirupom in zdravju neškodljivim voskom, vendar tako, da količina sredstev za glaziranje ne presega 0,25 % kavine teže.

Z glaziranjem se na kavi napravi sloj karamele in voska, ki štiti glazirana zrna pred izgubo aromatičnih snovi. Poleg tega se doseže z glaziranjem tudi lepši videz zrna.

Po določbah pravilnika ni potrebno posebej deklarirati kot »glazirano praženo kavo« ono kavo, ki je glazirana po predpisu 21. čl. in je dovoljeno, da ima takšna kava označbe, ki so predpisane za praženo kavo.

Pražena zmlata kava

Pražena zmlata kava se daje v promet pod imenom in z označbo, veljavno za posamezne vrste in kakovosti surove kave (14. čl.). Po določbi 26. čl. pravilnika in 1. čl. pravilnika o spremembah in dopolnitvah mora izpolnjevati pražena kava v prometu telega pogoje:

- da ne vsebuje več kot 5 % vode in 0,5 % tujih primesi;
- da ne daje več kot 5 % pepela;
- da vsebuje najmanj 95 % suhe snovi;
- da vsebuje najmanj 22 % v vodi raztopljenih snovi (ekstraktov); (V pravilniku je bila tiskovna napaka. Mesto 22 % ekstraktov je bilo označeno 36 %, kar je bilo popravljeno s pravilnikom o spremembah in dopolnitvah).

— da ni plesniva, kislá, neprijetnega vonja in okusa in da kuhana ni zoprnega ali neprijetnega okusa in vonja.

Pražena zmlata kava se sme dati v promet samo v izvirnem pakiranju in sicer v hermetično zaprti embalaži. Hermetična embalaža je tudi ona, napravljena na strojih v folijah plastičnih mas in drugačnih primernih snovi, pri čemer se embalaža zapira toplim potom. V tem primeru se ne zahteva hermetičnost v smislu one pri pločevinastih dozah.

V kolkior gre za praženo zmlato kavno mešanico, jo je treba kot takšno označiti. Velikost in tip črk označbe »mešanica« morata biti ista, kakršna sta v besedilu naziva oziroma trgovskega imena kave.

Pod imenom kavina mešanica se sme dati v promet mešanica, napravljena iz največ štirih vrst pražene mlete kave brez kakršnih koli drugih dodatkov.

Če vsebuje mešanica pražene mlete kave najmanj 60 % določene vrste kave, se sme taka mešanica dati v promet pod imenom te vrste kave, (npr. mešanica Moka, mešanica Robusta in podobno).

Deklaracija za mešanico pražene mlete kave mora vsebovati tudi podatke, izražene v procentih o količini posamezne vrste kave, iz katerih je sestavljena mešanica, razen mešanice, ki vsebuje najmanj 60 % ene vrste kave, po kateri je mešanica imenovana.

Gospodarske organizacije, ki dajejo v promet mešanico pražene mlete kave, morajo voditi evidenco v posebni knjigi o pripravljani mešanici. Iz knjige mora biti razvidno, koliko posameznih vrst kave je primešano v določenih količinah in vrstah mešanice.

Pražena zmlata kava se sme dati v promet samo v izvirnem pakiranju in sicer v hermetično zaprti embalaži, razen če se zmelje na zahtevo potrošnika in to iz vrečice izvirnega pakiranja ali večjega pakiranja npr. 5 kg pražene kave, ker je tudi to izvirno pakiranje.

Kava brez kofeina

Nekateri potrošniki zaradi svojega zdravja ne morejo uživati kave z vso njeno vsebino alkaloida kofeina. Zato se pojavlja potreba pripravljati kavo, ki ima posebnosti pražene mlete kave, samo da ji odzamejo kofein.

Pravilnik dovoljuje pripravljanje take kave in daje predpise o kakovosti kave brez kofeina.

Po 24. čl. pravilnika sme kot »kava brez kofeina« v promet samo pražena kava, v kateri ni več kot 0,1 % kofeina. Svojevlastno normalne (Nadaljevanje na 4. strani)

KAVA — prijetno poživilo

kave pa je, da vsebuje od 0,6% do 2% kofeina.

Kava brez kofeina ne sme imeti niti najmanjših sledov sredstva, ki je bilo uporabljeno za ekstrakcijo kofeina in nikakršnih drugih tujih primesi, ki bi izvirale iz predelovalnega postopka.

Kava brez kofeina v prometu mora izpolnjevati tele pogoje:

- da ne vsebuje več kot 5% vode in 0,5% tujih primesi;
- da ne daje več kot 6% pepela;
- da ne vsebuje več kot 2% prapraženih (zoglenelih) zrn;
- da vsebuje najmanj 95% suhe snovi;
- da vsebuje najmanj 20% v vodi raztopljivih snovi;
- da ne vsebuje več kot 0,1% kofeina;
- da ni plesniva, kislja, neprijetnega vonja in okusa in da kuhana ni zopnega ali neprijetnega okusa in vonja.

Kava brez kofeina sme biti v prometu samo v izvirnem pakiranju.

Deklaracija za kavo brez kofeina mora vsebovati tele podatke:

- ime proizvoda in njegovo trgovsko ime, če ga ima (npr. »kava brez kofeina«, »Sankofein« in podobno);
- naziv (ime) in sedež proizvajalca;
- datum proizvodnje;
- neto teža;
- podatek o količini kofeina, izražen v procentih.

Pakiranje do 50 g neto vsebine sme imeti samo označbo naziva proizvoda, naziva in sedeža proizvajalca in neto teža.

Ostalih podatkov iz 4. člena pravilnika ni treba deklarirati.

Kavni ekstrakt

Zadnje čase se po svetu in tudi pri nas zaradi bolj praktičnega in enostavnega načina pripravljanja pa tudi konzumiranja vedno pogosteje proizvaja takozvani ekstrakt. To je proizvod, ki vsebuje vse bistveno važne sestavine kave, ki jih izkoriščamo tudi pri navadnih pijačah kave, ker se pije ekstrakt, medtem ko ostane neuporabljena usedlina, ki je brez vrednosti. Kavni ekstrakt se dobi po posebnem postopku ekstrakcije pražene kave z vodo.

Predpisi dovoljujejo proizvodnjo kavnega ekstrakta. Po 27. čl. pravilnika se sme za proizvodnjo kavnega ekstrakta uporabljati samo pražena kava, ki glede kakovosti ustreza pogojem iz 20. čl. pravilnika ter zlomljeno kavino zrnje, ki je obdržalo organoleptične lastnosti kave.

Kavnemu ekstraktu ni dovoljeno dodajati primesi, ki bi lahko vplivale na okus, vonj ali barvo iz njega pripravljene pijače.

Smejo pa se dodajati kavnemu ekstraktu v vodi raztopljivi ogljikovi hidrati, ki ugodno delujejo na ohranitev okusa, vonja in barve pijače in jih ne spreminjajo; njihova vsebina sme dosežati največ 50% suhe snovi ekstrakta.

Kavni ekstrakt se sme pomešati s sladkorjem v takšnem razmerju, da se dobi po raztopitvi mešanice normalno zasladjena raztopina.

Po določbi 28. čl. pravilnika ne sme ekstrakt kave brez kofeina vsebovati več kot 0,4% kofeina v suhi snovi ekstrakta.

Po določbi 29. čl. pravilnika sme kavni ekstrakt v promet samo v izvirnem pakiranju.

Na pakiranju ekstrakta morajo biti označeni tile podatki:

Kako moramo nakladati blago na tovornjake

Temeljni zakon o javnih cestah (Uradni list FLRJ 27/61) omenja, da sme biti največja dovoljena obremenitev — osni pritisk motornih vozil na enojni osi 10 ton, na dvojni osi pa 16 ton. Skupna teža cestnega vozila katerekoli vrste pa sme dosežati največ 40 ton. Predpisi o cestnem prometu rešujejo prevoz tovorna zelo na splošno, ker navajajo, da mora biti tovor tako zavarovan, da ne menja svojega položaja na vozilu in ne sme biti nevaren za osebe, ki se prevažajo na tovornem avtomobilu ali za druge osebe. Če tovor ali njegovi deli segajo zadaj čez vozilo, mora biti skrajni del tovora podnevi označen z zastavico, ponoči in v mraku pa vidno osvetljen z rdečo svetilko.

Ker ni posebnih predpisov, ki bi urejali nakladanje blaga, navajamo praktične izkušnje za nekatere vrste blaga, ki prihajajo v poštev v našem lastnem transportu.

Za vse blago, ki se prevažajo s tovornjaki, so za nakladanje dane naslednje smernice:

1. Težo tovora je treba enakomerno porazdeliti na vozilu in sicer tako, da so bremena pravilno porazdeljena na oseh vozila. Spredaj se naklada manj, na zadnjih oseh več tovora. Če ima vozilo mehanični način upravljanja, je dovoljena maksimalna obremenitev na prvi osi 5 ton, če pa je obremenitev večja, mora imeti vozilo hidravlični način upravljanja.

2. Tovor mora biti enakomerno razdeljen na obeh vzdolžnih straneh vozila, t. j. na levi strani mora biti enaka obremenitev kot na desni strani tovornjaka.

3. Tovor ne sme štrleti preko širine vozila. Če je tovor težji, zajetnejši, t. j. širši od platoja vozila, je treba dobiti pri cestnem podjetju za

- naziv proizvoda in trgovsko ime, če le-to obstoja;
- naziv in kraj proizvajalca;
- datum proizvodnje;
- rok uporabnosti, če pakiranje ni hermetično zaprto;
- neto vsebina.

Na pakiranju kavnega ekstrakta v neto količini do 25 g je dopustno označiti le naziv proizvoda, naziv in kraj proizvajalca in neto vsebino.

Če so dodani kavnemu ekstraktu ogljikovi hidrati, mora vsebovati deklaracija tudi podatek o količini in vrsti teh dodatkov.

Če je kavni ekstrakt mešan s sladkorjem, mora vsebovati deklaracija tudi podatek o količinskem razmerju sladkorja in ekstrakta kave.

Deklaracija za kavni ekstrakt brez kofeina mora vsebovati tudi podatek o količini kofeina, izražen v odstotkih.

(Nadaljevanje prihodnjic)

prevoz posebno dovoljenje, ki ga cest. podj. izda v soglasju s pristojnim organom za notranje zadeve.

4. Višina tovora ne sme presegati dovoljene višine (4 m skupno z vozilom) — merjeno od ceste.

5. Tovor se med prevozom ne sme rušiti in je zato potrebno posamezne kose tako pričvrstiti, da se na vozilu ne premikajo. Če je višina tovora višja od stranic vozila, morajo biti stranice podaljšane ali posebej za določeni namen urejene, ali pa mora biti tovor tako povezan, da se ne more rušiti.

6. Za prekrivanje tovora so v rabi ponjave. Za prevoze na domačem tržišču ni posebnih predpisov za ponjave.

Za posamezne vrste blaga oz. embalaže navajamo naslednje praktične izkušnje:

ZABOJI — so razdeljeni na tovornjaku tako, da zavzemajo vso ploščino tovornjaka oz. nj. kesona. Pri nakladanju upoštevamo vedno dovoljene osne pritiske. Če segajo zaboji čez stranice vozila, morajo biti povezani. Podolžne stranice zabojev naj bodo položene v smeri vožnje.

KARTONSKE ŠKATLE — isto kot pri zabojih. Ker je običajno v kartonskih škatlah lažji tovor, sega zaradi izkoristka nosilnosti vozila naklad čez stranice in je zato potrebno tovor prevezati. Ker je valoviti karton občutljiv na robovih in bi se z zarezovanjem vrvi pri nategovanju poškodovala trdnost škatel, je treba vrhni rob škatel zavarovati z leseno lato in preko nje prevezati in učvrstiti tovor z vrvmi.

SODI — kovinske in lesene sode nakladamo na vozila praviloma v pokončni legi, da se med prevozom ne valijo. Če so sodi naloženi v vo-

(Nadaljevanje na 5. strani)

Iz zasedanj samoupravnih organov v letu 1967

UO podjetja je imel v letu 1967 24 rednih in 1 izredno sejo. CDS podjetja je imel v letu 1967 skupno 11 zasedanj, od tega 8 rednih in 3 izredna zasedanja. ODS grosistične dejavnosti je imel v letu 1967 le 1 sejo. ODS-i sektorjev prodaje na drobno, proizvodnih obratov in organizacijskih enot, ki tvorijo obratno enoto, ter stranske obrate, pa po 3 seje.

UO je na svojih sejah obravnaval vsa personalna vprašanja o katerih je po pravilniku o delovnih razmerjih in ostalih aktih podjetja dolžan razpravljati in sklepati:

- mesečno je podrobno razpravljalo o analizi rezultatov bruto-bilanc in sprejemalo določene ukrepe za izboljšanje prometa in poslovanja na sploh,
- pripravljalo je predloge za centralni delavski svet za sprejemanje splošnih aktov podjetja, za dodeljevanje kreditov članom kolektiva za gradnjo po prioritetni listi, za nakup in soudeležbo pri

KAKO MORAMO NAKLADATI BLAGO NA TOVORNJAKE

doravni legi, jih je treba zavarovati s posebnimi zagodbami, da preprečimo možnost premikanja med vožnjo.

VREČE — zlagamo navzkriž.

SADJE IN ZELENJAVA — gajbice morajo biti zložene zračno. Pokrijemo jih s onjavo, ki ima prežračevalne luknjice, da je sadje in zelenjava med prevozom na stalnem prepihu.

STROJI — morajo biti trdno priležani na plato vozila, da ne morejo drseti pri vožnji. Privezemo jih na vse štiri strani in po potrebi tudi večkrat z jeklenimi vrvmi.

KOVINSKE CEVI — povežemo v zveze, konce cevi, ki imajo navoj, je posebej zavarujemo z jutinim ovojem, da se navoji ne poškodujejo.

BETONSKE CEVI — morajo biti postavljene na vozilu pokončno. Med posamezne cevi damo opaž iz lat, da se ne dotikajo in ne premikajo pri prevozu.

OPEKA — je naložena normalno do višine stranic, če pa je naklad višji, je stranice povišati.

Pri nakladanju tovarnjakov je treba večkrat oceniti težo tovora, da ne bo preokračen dopustni osni pritisk.

Le s primerno skrbnostjo in odgovornostjo pri nakladanju bomo dosegli zaželeno zmanjšanje transportnih škod, ki žal pre pogosto botrujejo vsakodnevemu delu.

N. E.

nakupu stanovanj, za dodeljevanje prispevkov za sofinanciranje občinskim skupščinam pri gradnji cest in in urejevanju ostalih komunalnih dejavnosti, za najemanje kreditov pri kreditni banki in po vseh ostalih vprašanjih, ki jih je kasneje obravnaval CDS tako da so bili posamezni predlogi temeljito pripravljeni tako s strani strokovnih služb, kakor tudi UO,

- razpravljalo je o predlogih kadrovske komisije za razporeditev kadra v novih poslovalnicah, nadalje za organizacijo seminarjev za trgovske delavce in sprejemu novih študentov za leto 1967.

UO je sprejel sklepe

- o formiranju maloprodajnih cen,
- o finančnem planu za leto 1967,
- o najetju kredita pri kreditni banki in o oročitvi sredstev,
- o delni povrnitvi potnih stroškov za prevoz na delo članom kolektiva v skladu z določili člena 109 pravilnika o delitvi OD,
- o zmanjšanju obsega dela in ukinitvi delovnih mest zaradi ukinitve embalarne v Brežicah. Odločal je nadalje:
- o razpisu kontrolnih in rednih inventur v enotah,
- potrjeval posamezne kalkulacije,
- reševal vloge članov kolektiva in razne pritožbe,
- reševal razne vloge za finančno pomoč,
- odobral sredstva za objavo reklame po sprejetem programu reklame,
- razpravljalo je o predlogu osnutka pravilnika o delovnem času za posamezne enote,
- razpravljalo je o restrikciji na področju obratnih sredstev in sprejel ukrepe, ki jih mora podjetje sprovesti s tem v zvezi
- o predlogu pravilnika in elaborata o 42 urne mtedniku,
- o raznih priporočilih skupščine,
- o predlogih sprememb pravilnika o delitvi OD in pravilnika o delovnih razmerjih,
- o nepravilnostih v posameznih enotah in zavzel določena stališča,
- razpravljalo je o predlogu zaključkov po obravnavani strukturi kadrov v občini Celje,
- o poročilu sklada za zdravstveno zavarovanje delavcev,

CDS je na svojih zasedanjih med drugim odločil:

- potrdil pravilnik o delovnih razmerjih,
- razpravljalo o predlogu komisije za revalorizacijo osnovnih sredstev,
- o povečanju predpisane stopnje amortizacijskih odpisov,
- razpravljalo o rezultatih po ZR za leto 1966 in istega potrdilo,
- obravnavalo inventurni elaborat,
- razpravljalo o odpisih,
- razpravljalo o rezultatih mesečnih bruto-bilanc in sprejemalo ukrepe za izboljšanje poslovanja,
- sprejel plan investicij za leto 1967,
- sklepal o ustanovitvi novih poslovalnic,
- nadalje o oročitvi sredstev poslovnega sklada podjetja,
- o najetju investicijskega kredita in ostalih kreditov,
- razpravljalo o gospodarskem planu,
- odločalo o prispevkih v sklad za šolstvo in ostalih prispevkih skupščinam za razne komunalne ureditve,
- o nakupu stanovanj za člane kolektiva,
- o dodelitvi kreditov članom kolektiva za individualno gradnjo,
- o prodaji in nakupu osnovnih sredstev,
- potrdilo pravilnik o varstvu pri delu,
- sprejel določene spremembe pravilnika o delitvi OD: plačilo nadomestila za čas boleznih, nesreče pri delu in varstva družinskega člana; tabelo za nagrajevanje trgovskih potnikov; ocene novih delovnih mest,
- imenoval je štab za zaščito pred elementarnimi nevarnostmi in drugimi nesrečami,
- razpravljalo o predlogih komisije za razpis za delovna mesta o katerih zasedbi odloča CDS,
- razpravljalo o rezultatih razgovorov zaradi pripojitve novih poslovnih enot zaradi razširitve maloprodajne mreže,
- sprejel sklep o pripojitvi novih poslovnih enot: podjetij Resevna Šentjur, Agropromet Celje in Veležitar Celje,
- razpisal referendum za pripojitev navedenih podjetij,
- potrdilo spremembo plana potnikom skladišča SG,
- sprejel sklep o oročitvi 20 % obveznega rezervnega sklada.

ODS-i so v letu 1967 zelo slabo delovali, vzrok je bil predvsem v tem, ker ni bilo polne udeležbe članov na sejah; nikakor ni bilo nobene prave oblike, da bi ti organi resnično zaživelj tekem leta.

Udeležba na sejah UO je bila zadovoljiva, dočim je bilo s strani poslovnih članov CDS-a opaziti nezainteresiranost; po opominu se je stanje izboljšalo.

Jožica Globočnik

14. aprila 1968 bomo volili nov centralni delavski svet in nove svete ekonomskih enot

1. Centralni delavski svet šteje 43 članov. Predstavniki za ta najvišji samoupravni organ bodo voljeni po principu - en član CDS-a na 30 volivcev.

2. Sveti ekonomskih enot štejejo:

a) svet — SEE

proizvodnih obratov 19 članov

b) svet — SEE

trgovine na drobno 27 članov

c) svet — SEE

trgovine na debelo 11 članov

d) svet — SEE uprave 9 članov

Predstavniki za svete ekonomskih enot bodo voljeni po principu — en član sveta na 20 volivcev.

3. Po razpisanih volitvah je dan volitev v centralni delavski svet in v svete ekonomskih enot 15. IV. 1968.

4. Volitve bodo opravljene po volilnih enotah, ki so naslednje:

1. volilna enota — sektor

— SEE proizvodnih obratov

2. volilna enota — sektor

— SEE trgovine na drobno

3. volilna enota — sektor

— SEE trgovine na debelo

4. volilna enota — sektor

— SEE uprave

5. volilna enota — sektor

prodaje na drobno Laško

6. volilna enota — sektor

prodaje na drobno Šentjur

7. volilna enota — sektor

»AGROPROMET«

5. Za vse volilne enote je imenovana centralna volilna komisija v naslednjem sestavu:

1. BELE Marjan — predsednik

2. PLEMENITAŠ Jože — član

3. LEDNIK Mara — član

4. JABLANŠEK Jožica —

namestnik

5. OSTRELIČ Ada — namestnik

Za volilno enoto sektorja EE proizvodnih obratov je imenovana posebna volilna komisija v sledečem sestavu:

1. MODEC Jože — predsednik

2. MATAJ Štefan — član

3. URANJEK Nada — član

4. SAGADIN Elza — namestnik

5. SPES Vida — namestnik

6. Za vse volilne enote je imenovana centralna komisija za volilne imenike v naslednjem sestavu:

1. PERME Slavica — predsednik

2. GABRON Milica — član

3. GOLOGRANC Nada — član

4. GLOBOČNIK Jožica —

namestnik

Za volilno enoto sektorja EE proizvodnih obratov je imenovana posebna komisija za volilne imenike v sledečem sestavu:

1. KLANČIŠAR Štefka —

predsednik

2. POCAJT Vojko — član

3. SINKOVIČ Danica — član

4. DOBNIK Jožica — namestnik

Za volilno enoto Agropromet je dolžan obratni delavski svet Agroprometa imenovati posebno 3-člansko volilno komisijo in posebno 3-člansko komisijo za volilne imenike.

7. Volilni imeniki, ki jih pripravijo posebne komisije za volilne imenike in ki jih morajo potrditi posebne volilne komisije, morajo biti predloženi v potrditev centralni volilni komisiji najkasneje do 18. 3. 1968.

8. Volilne komisije morajo določiti volišča in imenovati volilne odbore, za področje za katero so ustanovljene.

9. Centralna komisija za volilne imenike bo pripravila volilne imenike za vse volilne enote izvzemši za tiste ne, za katere so ustanovljene posebne komisije za volilne imenike. Tako bo tudi centralna volilna komisija določila po enotah, kjer mora sama opraviti delo, volišča in volilne odbore.

10. Obratni delavski sveti sektorjev prodaje na drobno Laško, Šentjur in Agropromet ostanejo še v nadalje, zato mora volilna komisija pri »Agroprometu« poskrbeti za volitev polovice članov v obratni delavski svet pri »Agroprometu«. Za volitve v obratne delavske svete sektorjev prodaje na drobno Šentjur in Laško pa je zadolžena centralna volilna komisija. Volitve v slednje navedenih volilnih enotah bodo izvedene s tremi glasovalnimi skrinjicami na voliščih (za CDS, za svet ekonomske enote in za CDS).

11. Zbore volivcev po volilnih eno-

tah bo sklical predsednik CDS-a najkasneje do 30. III. 1968. Na zborih bo najprej izvoliti predsedstvo in nato pristopiti k predlaganju kandidatov.

— za CDS

— za svet ustrezne EE

— za obratni delavski svet pri sektorju prodaje na drobno Šentjur, Laško in Agropromet (samo pri teh volilnih enotah).

V kandidatno listo se bodo vpisovali le tisti kandidati zbora, za katere bo na zboru glasovala večina navzočih volivcev.

Kandidatne liste morajo biti vložene pri centralni volilni komisiji v potrditev najkasneje do 5. IV. 1968.

12. Z ozirom na to, da imajo volilno pravico poleg delavcev tudi vsi vajenci, je volilnih upravičencev skupaj 1288.

1. Volilna enota SEE proizvodnih obratov ima skupaj 356 volivcev in zato voli 12 predstavnikov v centralni delavski svet, 19 predstavnikov pa v svet ekonomske enote proizvodnih obratov.

2. Volilna enota SEE trgovine na drobno ima skupaj 544 volivcev in voli v CDS 18 predstavnikov, v svet ekonomske enote trgovine na drobno pa 27 članov. Volilna enota SEE trgovine na debelo ima skupaj 320 volivcev in voli v CDS 8 članov, v svet ekonomske enote trgovine na debelo pa 11 članov.

3. Volilna enota SEE uprave ima skupaj 158 volivcev in voli v CDS 5 članov, v svet ekonomske enote uprave pa 9 članov.

4. Volilne enote sektorjev prodaje na drobno Laško, Šentjur in Agropromet volijo v ODS omenjenih sektorjev polovico članov, ker je polovici potekel mandat.

Ali devolj poznamo predpise o proizvodnji in prometu z živili?

Zaščita zdravja ljudi je v vseh deželah sveta, kjer se posveča vsaj delna skrb organizirani zaščiti ljudskega zdravja, osnovna predpostavka za izgradnjo nadzora nad proizvodnjo in prometom z živili. Različni predpisi in ukrepi zagotavljajo potrebno varnost in določajo kriterije ugotavljanje kakovosti ter higijenske neoporečnosti živil.

Kljub vsemu pa je vprašanje doslednega sprovanja predpisov s tega področja splošen mednarodni problem, s katerim se intenzivno ukvarja Svetovna zdravstvena organizacija (SZO) in Mednarodna org. za prehrano (FAO) — specializirane agencije OZN, ki imajo tudi svojo Mešano komisijo. V komisiji držav — članic OZN (med katerimi je tudi Jugoslavija) iz leta v leto živahno

diskutirajo o problemih zdrave in pravilne prehrane ter aktivno sodelujejo pri oblikovanju mednarodnih standardov ter norm za kvaliteto in higijensko neoporečnost živil.

Jugoslavija spada v skupino držav, ki posvečajo predmetnemu vprašanju posebno pozornost predvsem iz dveh aspektov:

— v interesu, da se preskrbujejo občani s kvalitetnimi in zdravimi živili,

— v interesu, da nastopa naša dežela na svetovnem tržišču s čim bolj kakovostnimi izdelki.

Pri nas je bilo v zadnjih letih na zakonodajnem področju veliko storjenega, da bi se izpopolnilo normativno reguliranje osnovnih zahtev za kvaliteto in higijensko neoporečnost (Nadaljevanje na 7. strani)

Stališča občinske konference Zveze komunistov v Celju

I. Položaj delovnega človeka v sistemu obstoječih družbeno-ekonomskih odnosov

Družbeno-ekonomska reforma predstavlja nadaljnjo možnost krepitve položaja delovnega človeka, ki vsebolj postaja osnovni nosilec in oblikovalec razvoja samoupravne družbe. Vendar pa v naši praksi nalletimo na vrsto činiteljev, ki takšen položaj delovnega človeka zanikajo. Opažamo nasprotja, ki temeljijo deloma na dosedanem ekstenzivnem razvoju gospodarstva, na neracionalno zgrajenih samoupravnih odnosih, na nerazumevanju povezanosti sedanjega in dolgoročnega interesa delovnih ljudi v vseh fazah družbene reprodukcije, na neuskladenosti individualnega in družbenega interesa in ne nazadnje na premalo učinkoviti subjektivni akciji na vseh teh področjih.

Dosedanji ekstenzivni gospodarski razvoj ni nudil dovolj možnosti, da bi prišla interes in odgovornost delovnih ljudi do polnega izraza. Z merami gospodarske reforme, ki jih je omogočila dosežena stopnja gospodarskega razvoja, pa sta postavljena gospodarstvo oziroma delovni

človek v drugačen položaj. Odprto in sproščeno tržišče vključeno v proizvodno kriterije mednarodne delitve dela in produktivnosti. Osnovno merilo pa vse bolj postaja dohodek, ki ga dosežemo na odprtem tržišču. Ta osnovna preusmeritev je vnesla v materialni položaj delovnih ljudi tisti element, ki od njih zahteva, da se vse bolj zanimajo za uspešnost svojega dela in za uspešnost dela njihove delovne organizacije.

Pod vplivom ekstenzivnega gospodarjenja oziroma sistem samoupravnega odločanja in vpliv delovnega človeka. Status delovnega človeka kot samoupravljalca pa je bil necelovit predvsem zaradi prešibke materialne osnove. Samoupravljanje pa smo pogosto razumeli kot »politično konstrukcijo«, ne pa kot temeljni družbeno-ekonomski odnos.

Ker so imeli delovni kolektivi tudi v primeru slabega poslovanja zagotovljen obstoj, se je interes delovnih ljudi pogosto usmeril na realizacijo kratkoročnih interesov. Analiza ugotavlja, da se samoupravna organizacija v zadnjih letih ni bistveno izboljšala.

Kot bistvena ovira za oblikovanje takšne samoupravne organizacije, ki bi omogočala odgovoren vpliv ljudi, se postavlja nasprotje med trenutnim in dolgoročnim interesom. Obstajajo tudi teze o nasprotju med samoupravljanjem in integracijo ter med samoupravljanjem in modernizacijo. Integracijski procesi in modernizacija ustvarjajo dodatne ekonomske učinke in s tem povečujejo družbeni in osebni dohodek zaposlenih, zato ti procesi ne morejo biti v nasprotju s samoupravnim ekonomskim interesom delovnih ljudi. Torej so takšne teze objektivno nevzdržne. Zavzemati se moramo za to, da prikažemo prednost teh procesov skozi notranjo zakonodajo in poudarjamo nujnost stalnih vlaganj ustvarjenih sredstev, saj se kolektiv, ki te procese zanemari, lahko čez noč znajde v težki situaciji. Zgraditi je treba takšne sisteme odločanja o višku vrednosti, ki bodo spoštovali celovitost delovne organizacije in aktiven odnos delovnih ljudi do ustvarjanja dohodka. S tem, ko delovne organizacije postajajo nosilci celotne družbene reprodukcije se povečuje tudi njihova odgovornost za realizacijo slatnega in družbenega dolgoročnega interesa.

Primer slabo napolnjene vitrine

živil. Služba inšpekcijske kontrole je pojačana pa tudi sicer so sodni in drugi pristojni organi brezkompromisni pri izrekanju kazni nevestnim kršiteljem strogih predpisov.

Ker se v celoti pridružujemo gornjim stališčem kot pravilnim, je nujno, da vse predpise o proizvodnji in prometu z živili natančno poznamo in jih tudi sprovajamo pri vsakodnevem delu. Na seminarjih, ki jih organizira podjetje, še ni mogo-

če pridobiti vsega znanja, potrebno se je še samostojno izpopolnjevati s študijem zbirke predpisov, z medsebojnimi konsultacijami ter izmenjavami delovnih izkušenj, ki jih prodaja dnevna delovna praksa. Od vestnega in doslednega sprovajanja določil pravilnikov, ki urejajo zavdevno materijo, je odvisen tudi ugled podjetja.

Navidezna nasprotja med individualnim in družbenim interesom so največkrat izraz nerazumevanja celotnosti družbene reprodukcije. V procesu proizvodnje, za katerega sta značilna vse večja delitev združevanje dela, se interes posameznika objektivno povezuje s skupnimi interesi.

Vpliv delovnega človeka na procese izven neposredne proizvodnje, kjer se troši določen deliška vrednosti, pa je, če govorimo o neposrednem vplivu, prav tako nezadovoljiv. Vzrok za to je iskati v nedograjnosti samoupravnih odnosov, ki naj bi učinkoviteje povezovali obe sferi — proizvodnjo in nadgradnjo. Od tu tudi mešljenja o nasprotju med individualnim in družbenim interesom in navidezna nasprotja med gospodarstvom in negospodarstvom.

S takšno ugotovitvijo se ne moremo zadovoljiti, marveč moramo ustvarjati razmere, ki bodo omogočale večjo povezanost obeh sfer, da se bosta razvijali v skladu s potrebami in realnimi možnostmi.

Če gledamo v celoti, je položaj delovnega človeka v praktičnem smislu še precej v razkoraku s proklamiranim, zato bo potrebno še dosti naporov, da bomo izgradili takšen sistem, v katerem bo lahko delovni človek posredno ali neposredno odločal »o vseh bistvenih stvareh življenja in dela«.

M. B.

(Nadaljevanje na 8. strani)

Stališča občinske konference Zveze komunistov v Celju

II. Dohodek in nagrajevanje

Dohodek kot družbeni odnos pomeni bistveno značilnost našega družbenega sistema, v katerem delovni človek s pomočjo učinkovite samoupravne organizacije odloča na vseh ravneh o njegovem ustvarjanju in delitvi.

Z analizo smo ugotovili, da so te njegove pravice dokaj okrnjene predvsem pri delitvi ostanka dohodka in tistega dela, ki ga dobi družba.

Splošna potrošnja (državna uprava, šolstvo, zdravstvu, kultura, sociala itd.) je v sedanjem sistemu delitve dohodka in bistvu stvar posrednega odločanja v predstavniških organizacijah. Gospodarske organizacije oziroma njihovi kolektivi pa nimajo neposrednega vpliva predvsem zaradi nizke stopnje samoorganiziranosti gospodarstva, kar onemogoča kvalitetnejšo povezavo gospodarstva z gospodarstvom.

Ko omejujemo vlogo in akeijo delovnega človeka samo na osebni dohodek, razvijamo pri njem »potrošniško miselnost«, ki se nato odraža na vse odnose v delovni organizaciji. Na takšni miselnosti sloni teze o tem, da delovni ljudje niso sposobni doumeti bistvo dohodka, ki omogoča zadovoljevanje sedanjih in bodočih potreb. Čeprav se zavedamo, da mora dohodkovni sistem delovati tako, da ne spodbuja delovnega človeka le k čimvečjemu neposrednemu rezultatu njegovega dela, ki se izraža v vsakokratnem osebnem dohodku in trdnosti njegovega osebnega položaja, ampak mora uveljavljati tudi njegove dolgoročne interese (torej je interes delovnih ljudi objektivno usmerjen tudi v trošenje amortizacije in drugih skladov), smo priča razdvajanju ekonomskega interesa na OD in sklade na eni ter OD in splošno potrošnjo na drugi strani. Princip dohodka v svoji celovitosti zahteva polno funkcijo delovnih ljudi pri možnostih ustvarjanja, samega ustvarjanja in trošenju celotnega dohodka. Zaradi tega moramo komunisti stalno stremeti za tem, da bo delovni človek v okviru delovne organizacije imel čimvečji vpliv na odločanje o sredstvih, ki delovni organizaciji ostanejo, prav tako pa moramo biti pobudniki zahtev, da se o vse večjem delu dohodka odloča tam, kjer se ustvarja. Istočasno pa je treba izgrajevati takšno funkcijo dohodka, ki bo splošno potrošnjo vse bolj povezovala z drugimi oblikami saj jo le na ta način vse bolj približujemo dejanskim potrebam in možnostim delovnih ljudi.

Analiza nas je opozorila na vrsto dilem in odstopanj od načela nagrajevanja po delu v celjski praksi.

Osebni dohodek je v neposredni proizvodnji največje odvisen od doseganja norm, akordov in sličnih meril, v režijskih, v administrativnih in v strokovnih službah pa se nagrajevanje realizira pretežno na osnovi točkovnega sistema. Vse premalo pa je odvisen od uspeha delovne enote kot osnovne celice združenega dela in od uspeha delovne organizacije kot višje integracijske skupnosti proizvajalcev.

To je problem takoimenovane neenakopravnosti dela, ki ga povzročajo različna merila za neposredno proizvodnjo in druge vrste del. Zavedamo se, da na določeni stopnji razvitosti proizvodnje in organizacije dela, norme, akordi, ceniki del in ostala merila še zadovoljujejo in pomenijo napredek nasproti nestimulativnemu nagrajevanju po času. Drugod, kjer smo v organizaciji dela in tehnologiji dosegli višji nivo, pa nam ta merila kažejo na bistvene probleme v uresničevanju principa dohodka in istočasno odkrivajo slabosti organizacijske in samoupravne strukture. V sodobno organizirani proizvodnji mora dohodek, ki zajema individualni, družbeni, sedanji in prihodnji interes delovnih ljudi, postati osnovno merilo količine in kakovosti vložnega dela posameznika.

Prav tako je izredno pereč problem, da so razlike med OD posameznih skupin zaposlenih, če primerjamo stanje v različnih delovnih organizacijah. Posameznik z določeno kvalifikacijo zasluži v eni delovni organizaciji tudi dvakrat toliko kot enako kvalificiran v drugi. Nedvomno ima na to problematiko velik vpliv tržišče z vsemi specifičnostmi gospodarskega prilagajanja, ko je dohodek, ki ga priznava tržišče, lahko tudi rezultat drugih činiteljev, ne pa samo produktivnosti. Vendar pa nas trenutne razmere ne smejo zavesti, da bi iskali rešitev vseh napak zunaj svoje delovne organizacije oziroma zunaj delovne sredine. Razvoj blagovno-tržnih odnosov bo postopno te elemente izločil, dohodek gospodarske organizacije pa bo postal resnično merilo uspešnosti združenega dela. To pa zahteva stalno izpopolnjevanje delitve po delu.

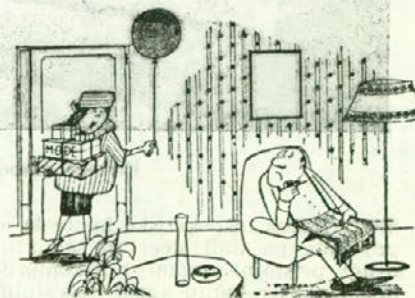
Kot izraz nedograjenih dohodkovnih odnosov se pojavlja tudi uravnalovka. Za razliko od nesorazmerij v nagrajevanju, če primerjamo več delovnih organizacij, je znotraj posameznih delovnih organizacij močno pisotna naslednja težnja:

enaki osebni dohodki za enako kvalifikacijo in za enak delovni staž. Skratka gre za neupoštevanje osebnih prizadevanj, dejanskih sposobnosti, psiho-fizičnih lastnosti itd. V veliki meri je temu pojavu kriva praksa centralnega sprejemanja delitvenih razmerij, pri čemer ne morejo priti do izraza tiste kvalitete zaposlenih, katere ne moremo zmerriti z izobrazbo in z delovnim stažem. Drugič se nam uravnalovka pojavlja v delitvi dohodka na osnovi končnega poslovnega uspeha delovne organizacije. Takoimenovani variabilni del, ki bi se moral deliti v skladu z dejanskim prispevkom posameznika v skupnem rezultatu, se v največ primerih deli tako, da se upošteva predvsem relativen odnos do ustreznih startne osnove. Tretji vidik uravnalovke pa se izraža skozi takoimenovano politiko »enakega želodca«, ki je značilna predvsem za slabo stoječe delovne organizacije. Takšna uravnalovka je lahko zelo nevarna, saj ne stimulira posebne prizadevnosti in nujno vpliva na odliv najboljših kadrov.

Probleme uravnalovke nikakor ne smemo zapostavljati, saj nam skupno z neenakopravnim položajem dela predstavljajo eno največjih ovir za uveljavljanje dohodkovnih odnosov.

Procesi razvoja dohodkovnih odnosov, ki smo jih okrepiли z gospodarsko reformo, terjajo zavestno akcijo subjektivnih sil, ker ekonomski avtomatizem sam ne vodi k uspešnemu razreševanju te problematike, pač pa lahko povzroča birokratizacijo odnosov v delovnih organizacijah.

H U M O R

„In tole sem prinesla za te, dragi ...“

Kadrovska vprašanja

Povečani »Merx«-ov kolektiv šteje po integraciji s podjetji Veležitar, Agropromet in Resevna 1288 članov (vključno z vajenci). Od skupnega števila 1288 ljudi je zaposlenih 544 v sektorju trgovine na drobno 356 v sektorju proizvodnih obratov, 230 v sektorju trgovine na debelo in 158 v upravi.

S pripojitvijo proizvodnega in trg. podj. »Veležitar« Celje k našemu podjetju se je povečalo število zaposlenih:

- v proizvodnji za 244 ljudi,
- v trgovini na debelo za 34 ljudi,
- v trgovini na drobno za 27 ljudi,
- v upravi za 41 ljudi.

S pripojitvijo podjetja »Agropromet« Celje k »Merx«-u se je povečalo število zaposlenih:

- v proizvodnji za 11 ljudi,
- v trgovini na debelo za 61 ljudi,

- v trgovini na drobno za 84 ljudi,
- v upravi za 27 ljudi.

S pripojitvijo trg. podj. »Resevna« Šentjur k »Merx«-u se je povečalo število zaposlenih:

- v trgovini na drobno za 94 ljudi,

»Merx« je imel ob integraciji z Veležitarjem, Agroprometom in Resevno naslednje število zaposlenih:

- v proizvodnji 101 ljudi,
- v trgovini na debelo 136 ljudi
- v trgovini na drobno 365 ljudi
- v upravi 90 ljudi.

Gornji podatki ponazarjajo številčno sliko z upoštevanjem delavcev, delavk in vseh učencev v gospodarstvu. Učencev pa je bilo pri Merxu ob integraciji 80, pri Veležitarju 10, pri Agroprometu 11 in pri Resevni 23, tako da je skupno število delavcev in delavk po odbitku števila učencev 1164 ljudi.

ZANIMALO VAS BO

ZAPOSLENOST

Povprečno število zaposlenih v slovenskem gospodarstvu se v lanskem letu ni bistveno spremenilo v primerjavi s povprečnim številom zaposlenih v predlanskem letu. Po statističnih podatkih je bilo v letu 1967 število zaposlenih za 0,2% nižje kot leto poprej. Nižje število zaposlenih izkazujejo vsa gospodarska področja razen gradbeništva, trgovine in komunalnih dejavnosti, ki so zaposlenost nekoliko zvišala, ter gostinstva in obrti, ker je ostala zaposlenost v poprečju nespremenjena.

Stagnacija v zaposlenosti je vsekakor posledica nižje rasti gospodarske aktivnosti. Ustrezno temu je tudi število nezaposlenih, ob koncu leta je število nezaposlenih doseglo doslej rekordno raven. Nezaposlenih je bilo 19044 oseb, kar pomeni glede na stanje nezaposlenih leto poprej povečanje za 5381 oseb. Zanimiva je struktura nezaposlenih; od celotnega števila zaposlenih oseb je 15% kvalificiranih, 71% nekvalificiranih, 8% strokovnih in 6% nižje strokovnih. Od tega jih 35% išče prvo zaposlitev,

OSEBNI DOHODKI

Poprečni izplačani osebni dohodki na zaposlenega so v decembru lanskega leta dosegli 980 N din, medtem ko poprečni celotni osebni dohodki znašajo 886 N din. To pomeni, da so zaposleni v slovenskem gospodarstvu prejeli v letu 1967 poprečno za 10% višje osebne dohodke kot leto poprej. Znatno nad poprečjem so bili osebni dohodki v trgovini (za več kot 16%) in v prometu (za več kot 8%), znatno pod poprečjem pa osebni dohodki v kmetijstvu (za dobrih 9%) ter gostinstvu in turizmu (za 5%). Iz dinamične gibanja izplačanih osebnih dohodkov v lanskem letu vidimo, da je porast v zadnjih mesecih leta manj intenziven, saj je ob četrtletju znašal 18%, ob polletju 15%, v devetih mesecih 12%, ob koncu leta pa 10%. Ker so cene življenskih stroškov v letu 1967 bile za 7,8% višje kot v letu 1966, je realni osebni dohodek v letu 1967 le za 2,2% višji kot v letu 1966. Nasproti letu 1966 so v letu 1967 bistveno porasli stroški za stanovanje (za 22%), za

higijeno (za 17%) ter za pijačo in tobak (za 13%).

CENE

Čeprav smo tudi v letu 1967 opazili porast cen, pa je vsekakor bil ta porast manj intenziven kot v letu poprej. Precej stabilno raven so imele proizvajalčeve prodajne cene, saj so od januarja do decembra porasle le za 1,5%, medtem ko znaša poprečni porast v celem letu 1967 v primerjavi z letom 1966 2,7%. Na povečanje proizvajalčevih prodajnih cen so vplivale predvsem cene izdelkov nekovinske in kovinske industrije, elektroindustrije, industrije gradbenega materiala ter usnjarske industrije, saj so cene ostalih industrijskih panog ostale v glavnem nespremenjene.

Nekoliko bolj intenziven porast ugotavljamo pri cenah v trgovini na debelo in drobno. V poprečju so bile v letu 1967 cene v trgovini na debelo za 4,8%, v trgovini na drobno pa za 6,6% višje kot v letu 1966. Vendar tudi tu intenzivnost porasta ne dosega preteklih let, saj so npr. cene na drobno porasle od januarja do decembra lanskega leta za 2,2%. Od poprečnega porasta bistveno odstopa porast cen poljedelskega orodja (za 20%), tobačnih izdelkov (za 19%), obrtnih storitev (za 18%), vrtnin (za 17%), medtem ko je le poprečna cena jajc v letu 1967 nižja kot v letu 1966.

(Iz Vestnika GZ)

VEDNO LE

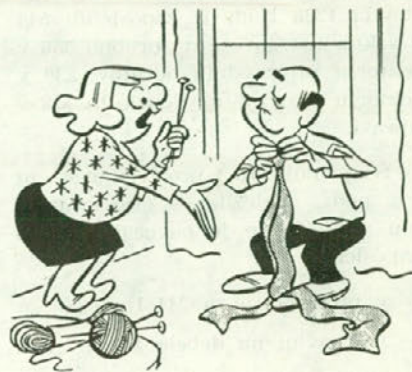
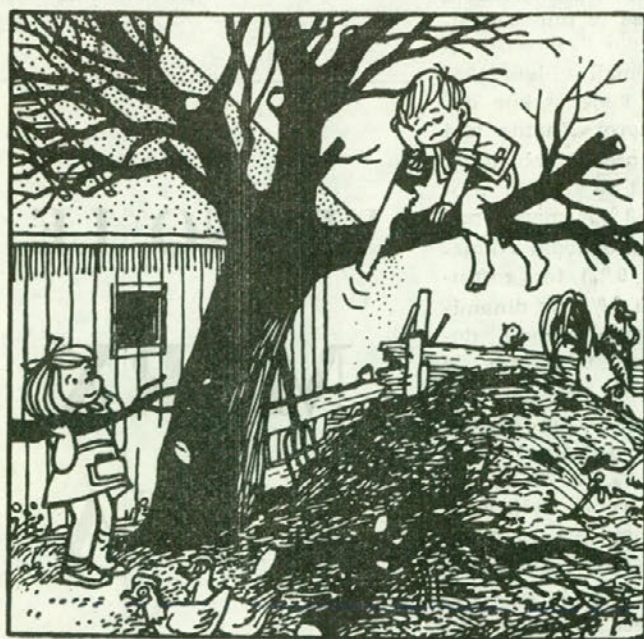
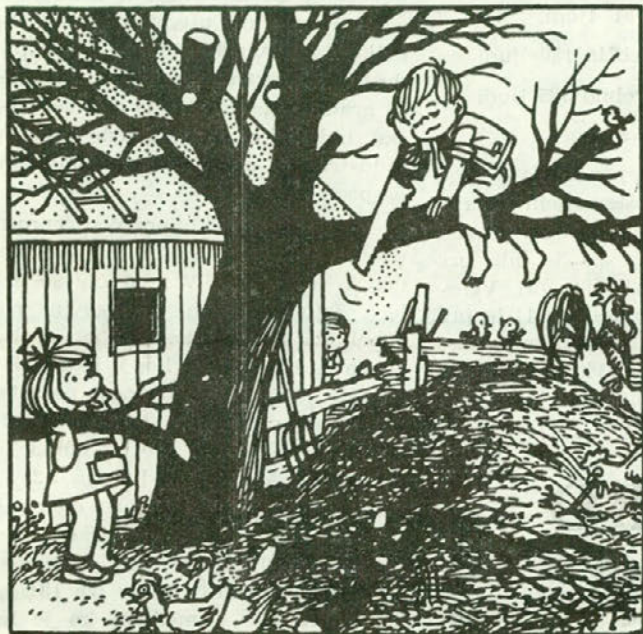
MERX

KAVA

ZA BISTRE OČI HUMOR

ALI STA RISBI POVSEM ENAKI?

NE... KOLIKO JE RAZLIK?

Boji brez skrbi ob prvem vlažnem vremenu se bo uskočila!

In kje je mamica...?

Mislila sem, da mi boš prinesel zajtrk v posteljo